

Kas yra Heterotopija ?

Terminą "Heterotopija" sukūrė filosofas Michel Foucault.

Tai sąvoka, apibūdinanti kaip mes, žmonės, kuriame realius pasaulius, padedančius mums susigyventi su realybe, sukurti tam tikrą tvarką ar suvokti mus supančią aplinką.

M. Foucault išskyrė skirtingus būdus, kaip heterotopiniai pasauliai gali egzistuoti mūsų kasdienybėje. Pavyzdžiui, jo teigimu, bibliotekos yra tarsi portalai: įeini į biblioteką, tačiau atsivertęs knygą, per ją gali pakliūti į daugybę kitų pasaulių. Anot filosofo, laivai – taip pat heterotopiniai pasauliai. Prisišvartavę savame krante jie yra mūsų pasaulio dalimi, tačiau plaukdami per vandenyną jie tampa nepriklausomu savo pačių pasauliu.

Jei norėtumėte daugiau sužinoti apie Heterotopijas, skaitykite čia:

<https://sociologai.lt/2010/m-foucault-heterotopijos/>

[https://en.wikipedia.org/wiki/Heterotopia_\(space\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Heterotopia_(space))

<http://web.mit.edu/allanmc/www/foucault1.pdf>

Užduočių serija karantino laikotarpiui.

Įsivaizduokite...

Kol mes turime laikyti namų režimo, likti savo butuose, namuose po šimtais užraktų, kiekvieną dieną kuriame savo pasaulius, jungdami juos per kompiuterio ekraną ar išmanųjį telefoną. Šie įrenginiai – tai mūsų portalai, galintys mus nukelti į kitus pasaulius. Jie taip pat gali būti mūsų kūrybiniais įrankiais; tik pagalvokite, kokią galią turi objektyvas – jis gali padėti papasakoti ar išnarplioti istoriją, gali mus pritraukti arba nutolinti. Šios užduotys siūlo jums pasinaudoti karantino aplinkybėmis, būti kūrybiškais ir panaudoti savo vaizduotę pabėgant iš namų į fantazijų pasaulį!

1

Menininkams ir kūrėjams

Pagalvokime apie Kauną kaip apie kūną. Jis sudarytas iš skirtingų kūno dalių, galūnių, akių, burnų, ausų, odos. Jo vienijantis faktorius – tai noras šį kūną suformuoti pagal modernistinės architektūros modelį.

Kaip objektyvas gali būti? Kaip galima panaudoti objektyvą, norint papasakoti šią kūnišką ir somatišką patirtį? Kaip galime personifikuoti miestą? Ar gali pasikartojantys architektūros motyvai būti interpretuojami kaip kalba ar muzikos natos? Kaip jie skambėtų, jei virstų kalba ar muzika?

Užduotis nr. 1:

Ar galite interpretuoti besikartojančius architektūros motyvus kaip kalbą ar muziką, kaip jie skambėtų?

Kaip skamba, kokius jausmus sukelia ši kalba ar muzikos motyvai? Kaip juos būtų galima nutapyti, išjausti, ištyrinėti jų pasikartojimus?

(Besikartojančių motyvų pavyzdžiai iš Kauno tarpukario modernizmo pastatų: parketas, tulpių motyvai, gėlės, turėklų fragmentai ir t.t. - ieškokite tokių motyvų ir patys šiame modernizmo mieste!)

Pagal karantino suteikiamas galimybes, tyrinėkite savo namų aplinką, identifikuokite modernizmo motyvus ir formas, plėtokite juos piešiniuose, muzikoje ir judesyje. Interpetacijų rezultatus (dropbox ar wetransfer nuorodą) siųskite el. paštu: ugne@kaunas2022.eu.

Imkite rašyti “idėjų žurnalą” - tam panaudokite naują užrašų knygelę. Naudodami išmanųjį telefoną, įrašinėkite garsus, kuriuos kuriate interpretuodami šią unikalią modernizmo kalbą. Pasinerkite į “kalbinį pasivaikščiojimą”, vaikštinėdami savo namų aplinkoje, fiksuokite, eskizuokite modernizmo motyvus ir pasikartojančius elementus. Galvokite apie šiuos besikartojančius dalykus kaip apie muzikos grotuvo mygtukus:

https://www.youtube.com/watch?v=COty6_oDEkk&list=RDCMUC2bkHVIDjXS7sgrgjFtzOXQ&start_radio=1&t=5

Ar galite užrašyti garsą ar muziką ant popieriaus ir sukurti natas? Ar galite savo eskizą paversti muzikos kūriniumi ir jį sugroti?

U

žduotis Nr. 2:

Kur slepiasi Kauno modernizmo burnos? Kur keliauti, kur ieškoti pastatų burnų, kad galėtumėme juos prakalbinti? Kaip savo kameromis, fotoaparatais ar išmaniaisiais telefonais užfiksuoti pastatų akis, nosis, burnas, liežuvius, pirštus, alkūnes? Kaip sukurti “[Modernius Prometėjus](#)” iš šių kūno dalių, kaip jas surinkti?

Savo nuotraukas ir “Idėjų žurnalą” surinkite į kūnų-koliažą. Nuskenaukite ar nufotografuokite savo “Frankenšteiną” ir atsiųskite el. paštu:

ugne@kaunas2022.eu.

2

Mokytojams

Užduotis:

Kalbėdami ar galvodami apie pastatus, mes galvojame ir apie jų dydį ir proporcijas. Bet galime mąstyti ir apie savo kūnų formas bei kaip jie tampa tokiais mažyčiais, lyginant su didžiuliais pastatais. Norėčiau, jog pasiūlytumėte savo mokiniams sukurti šiuos pastatus apibūdinančią skalę, naudojantis žodžiais, pasakojimais ar vizualinėmis priemonėmis.

Kaip pritaikyti Kauno modernistinius pastatus devėjimui? Kaip tai atrodytų? Ar Centrinis Paštas galėtų virsti puikiausia skrybėle?

Visai kaip Bauhaus vakarėliuose prieš šimtą metų – kaip architektūra gali virsti kostiumais operos ar teatro spektakliui?

Namuose:

Paprašykite moksleivių išsirinkti vieną [Kauno modernistinį pastatą](#). Moksleiviai gali naudoti kartoną ar kitas namuose turimas medžiagas ir sukurti kostiumą kaip odę savo pasirinktam modernistiniui pastatui. Tuomet jį vilkėdami, jie gali nufilmuoti savo performansą ar sudalyvaut ZOOM platformos šokio ir judesio spektaklyje. Kitame puslapyje esančioje nuorodoje galite rasti Bauhaus baletu kostiumų ir šokio pavyzdžių.

<https://www.youtube.com/watch?v=mHQmnumnNgo>

Zoom performansas:

Susiderinkime

**kolektyvinio performanso
laiką per Zoom ir
pamatykime vieni kitų
kostiumus ir šokį!**